

Gale: új tájékoztatási termékek

A Gale és a ProQuest cég gondozásában új termékek jelentek meg a könyvtári tájékoztatási piacon, amelyeket az American Library Association ez évi konferenciáján jelentettek be.

A Gale cég elindította Virtuális Referencia Könyvtár (*Virtual Reference Library*) nevű szolgáltatását. Ennek keretében egy 85 referenzműből álló kezdeti állományból (enciklopédiák, almanachok, kézikönyvek stb.) válogatva össze lehet állítani egy testre szabott, teljesen integrált online információs szolgáltatást. Valamennyi könyvtár meglévő állományai alapján saját gyűjtőkörében állíthatja össze a VRL szolgáltatásokat.

A Proquest Information and Learning cég több mint 50 kanadai napilap teljes szövegének online kereshető és olvasható változatát kínálja. Köztük szerepel a *Toronto Star* című napilap elektronikus változata is.

/Advanced Technology Libraries, 32. köt. 8. sz. 2003. p. 4–6./

(R. P.)

A Google szolgáltatója az IEEE-folyóiratok tartalmát

Egy sajtótájékoztató szerint a Google hamarosan felveszi a szolgáltatott források körébe az IEEE tudományos folyóiratokat és más releváns keresési eredményeket, megfelelő tárgyszavas keresések nyomán. A Google jelenleg valamennyi IEEE online folyóirat és szabvány kivonati rekordját indexeli. 2003 szeptemberétől kezdve a Google-használók keresési eredményeikben láthatják a linkelt rekordokat.

Az IEEE kiadó a villamosipar, az elektronika és a számítástechnika nemzetközi folyóirat-irodalmának mintegy harmadát publikálja. Adatbázisában csaknem egymillió műszaki és tudományos dokumentum található, beleértve folyóiratcikkeket, konferenciakiadványokat és szabványokat. A dokumentumok rövid kivonati rekordjai minden kutatónak ingyen állnak a rendelkezésére.

További információ: www.ieee.org/ieeexplore

/ASLIB Managing Information, 10. köt. 7. sz. 2003. p. 10./

(R. P.)

Folyóiratcikkek elektronikus archiválásának és publikálásának szabványos tartalmi modellje

Az USA Országos Orvosi Könyvtára (NLM) kidolgozta, és ingyenesen hozzáférhetővé tette az elektronikus folyóiratcikkek archiválásának és cseréjének szabványos modelljét. A weben épített tudományos folyóirat-állományokat az internet igényei szerint alakították ki eddig, kevés figyelmet fordítva a tartalom hosszú távú archiválásának követelményeire. Ennek kiküszöbölésére kétféle dokumentumtípus-definiót (DTD) vezettek be.

Az egyik definíció egy folyóirat-publikálási DTD, amely közös formátumot definiál a folyóirat tartalmának megalkotásához XML-ben, az átvihetőség, az újrafelhasználhatóság és szabványos eszközök létesítése-alkalmazása érdekében. Bár a publikálási DTD az elektronikus előállítás céljait szolgálja, a szerkezet a nyomtatott termék előállítására is alkalmas. Az azonos elemekből felépített archiválási és közös csereformátumú DTD is folyóiratcikkeket definiál, de közös formátumot biztosít elsősorban a közreadók, az aggregátorok és az archívumok számára a folyóirat-tartalom archiválása és cseréje érdekében.

További információ: <http://dtd.nlm.nih.gov>

/Information Retrieval and Library Automation, 39. köt. 2. sz. 2003. p. 10–11./

(R. P.)

Személyre szabott keresőrendszer könyvtári szolgáltatás keretében

A GIS Information Systems vállalat bejelentette *Polaris 3.0* szolgáltatásának indítását könyvtári használóknak, amely lehetővé teszi a személyi keresések megőrzését és automatikus futtatását meghatározott időközökben. Az automatikus témafigyelés eredményéről az előfizető e-mail értesítést kap, amikor az utolsó futtatás óta új dokumentum került be a figyelési körbe. A használók tetszőleges számú keresőprofilot tárolhatnak, meghatározhatják a témafigyelés gyakoriságát, és a megőrzött keresési eredményeket a *Polaris* felhasználói interfészen láthatják. A *Polaris 3.0* rendszer további szolgáltatásokkal is a megrendelők rendelkezésére áll, pl. bővített virtuális tájékoztatás integrálásával, az előfizető által hitelesített e-forrásokkal, az előfizető olvasási jellemzőivel stb.

További információ: www.gisinfosystems.com

/Information Retrieval and Library Automation, 39. köt. 2. sz. 2003. p. 7./

(R. P.)

Több test a weben

Az USA Országos Orvosi Könyvtára (NLM) orvostörténeti osztálya jóvoltából a 15. század és a 20. század vége között publikált, újabb és újabb illusztrált anatómiai könyv található a weben. A webhely nagy felbontású, letölthető képeket tartalmaz, ahol a szöveg rovására a képeken van a fő hangsúly. A könyveket és a képeket elsősorban történelmi és művészi jelentőségük miatt válogatták. A képeket zoomolásra alkalmas, kinagyított formátumokban mutatják be. Valamennyi képet a mű rövid történeti tárgyalása, az alkotóművészek bemutatása és az illusztráció technikájának ismertetése kíséri. Az egyes művek bibliográfiai leírása is a rekordok része.

További információ: www.nlm.nih.gov

/Information Retrieval and Library Automation, 39. köt. 2. sz. 2003. p. 11–12./

(R. P.)

Az Ingenta cég mint a turizmus tartalomszolgáltatója

Az *Ingenta* online kiadó megállapodást kötött a Turisztikai Világszervezettel (*World Tourism Organization = WTO*) e-könyvtár létesítéséről. A három évre kötött megállapodás szerint nemcsak létrehozza, hanem karban is tartja az új online szolgáltatást. Az *Ingenta* egyik vezetője szerint a cég a hasonlóan kiterjedt OECD-vel és a Világbankkal kötött megbízatásai alapján kedvező helyzetben van az új vállalkozás megvalósításához.

A WTO e-könyvtára indexelt és jól kereshető webforrás, amely ingyenes hozzáférést biztosít a szervezet 141 tagországának. A WTO e-könyvtára részletes keresőeszközt és szabályozott médiumot kínál a turizmus szolgáltatásait világszerte igénybe vevő milliók számára.

/Information World Review, 194. sz. 2003. szeptember, p. 2./

(R. P.)

Bevételek nyilvántartása, elektronikus rendelés a könyvtárakban

Az Innovative Interfaces szoftverfejlesztő vállalat elektronikus kereskedelmi programot fejleszt web- és Java alapú Millennium könyvtár-automatizálási használók részére. A rendszer alkalmas lesz a könyvtáraknak fizetendő büntetések, díjak, valamint pénzadományok hitelkártyás bonyolításának kezelésére, ellenőrzésére. A könyvtárhasználók befizetéseiket távoli helyekről intézhetik webalapú felhasználói rekordjukon, vagy pénzadományokat juttathatnak a könyvtárnak a könyvtár webhelyének speciális lapján.

A *Library Video Company (LVC)* vállalat új szolgáltatást vezet be az Innovative megrendelői számára: elektronikus megrendelést. A szolgáltatás lehetővé teszi a használóknak rövid MARC rekordok saját testre szabott katalógusának létesítését webalapú keresőeszközök alkalmazásával, majd az így definiált megrendelések elektronikus benyújtását. Az LVC 150 000 iskolai és nyilvános könyvtárnak szolgáltat az USA-ban és Kanadában, és a rendszer több mint 14 000 videokazetta, DVD, CD-ROM és audiokönyv címet tárol.

További információ: www.iii.com,
www.LibraryVideo.com

/Information Retrieval and Library Automation, 39. köt. 2. sz. 2003. p. 6./

(R. P.)

Új pénzforrás könyvtári internetezéshez

Az Egyesült Királyság nyilvános könyvtárainak anyagi forrásai 0,5 millió GBP-vel növekedtek a lottóárusítás bevételeiből, amit internetezésre lehet fordítani. A nemzeti lottóalap által szponzorált projekt célja az ország nyilvános internetelésének segítése. A pénzügyi támogatás fő célja az e-tanulásban és az e-kormányzatban való szélesebb körű részvétel előmozdítása az internethez való nyilvános hozzáférés mellett.

Az Egyesült Királyság Népi Hálózatának kiépítését, amelynek keretében a lottózásból befolyó pénzforrás elérhető, 2002-ben fejezték be, aminek